

برگزاری افتتاح دومین رویداد بین المللی مهر آب و افتتاحیه مرکز احیاء و حفظ میراث مکتوب شرق ایران

مراسم افتتاح دومین رویداد بین المللی مهر آب با محوریت آب، فرهنگ و آگاهی رسانی روز پنج شنبه ۱۴۰۲/۰۴/۰۱ ساعت ۸:۳۰ الی ۱۲ با حضور آقای دکتر احمد لامعی گیو (ریاست دانشگاه بیرجند)، آقای دکتر ابوالفضل اکبرپور (معاون پژوهش، فناوری و نوآوری دانشگاه بیرجند)، خانم دکتر زهرا علیزاده بیرجندی (ریاست کتابخانه مرکزی و مرکز نشر دانشگاه بیرجند و دبیر علمی دومین رویداد بین المللی مهر آب)، آقای دکتر عبدالله اسکویی شیروان (سردبیر نشریه مهر آب)، آقای مهندس خسرو رفیعی (رئیس انجمن روابط عمومی ایران)، خانم دکتر منا مسعودی آشتیانی (مسئول کمیته آب و گردشگری کمیسیون گردشگری و کسب و کارهای وابسته به اتاق بازرگانی ایران)، آقای دکتر علی محمد ولوی (عضو محترم هیأت علمی دانشگاه الزهراء)، آقای دکتر محمدرضا مجیدی (رئیس هیأت مدیره انجمن ایرانی همکاری با یونسکو و رئیس باشگاه گردشگری فرهنگی پایدار یونسکو)، تعدادی از اعضای هیأت علمی و کارکنان و دانشجویان دانشگاه بیرجند، کارکنان اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان بیرجند، مهمانانی از شرکت آب و فاضلاب خراسان جنوبی، اداره منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان جنوبی، سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی، کمیسیون اتاق بازرگانی شهرستان بیرجند و... در سالن بشارت دانشگاه بیرجند به صورت حضوری و مجازی برگزار شد. مرکز احیاء و حفظ میراث مکتوب شرق ایران نیز همزمان با برگزاری دومین رویداد بین المللی مهر آب در دانشگاه بیرجند راه اندازی شد.

دکتر احمد لامعی گیو، رئیس دانشگاه بیرجند در مراسم افتتاحیه دومین رویداد بین المللی مهر آب و راه اندازی مرکز احیاء و حفظ میراث مکتوب شرق ایران در دانشگاه بیرجند، گفت: اگر به دنبال توسعه خراسان جنوبی هستیم راهی سخت و دشوار را در پیش داریم لذا به موضوع آینده پژوهی در آموزش عالی پرداختیم. دکتر لامعی افزود: اگر زیرساخت های خراسان جنوبی و به طور مشخص آب و ارتباطات در دستور کار بزرگان، سیاستمداران و دولتمردان قرار نگیرد قطعاً با چالش مواجه خواهیم شد. حتی در حوزه آموزش عالی پیش بینی می شود در آینده نه چند دور خیلی از دانشگاه های این استان قادر به فعالیت نباشند.

رئیس دانشگاه بیرجند با اشاره به افتتاح مرکز احیاء و حفظ میراث مکتوب شرق ایران گفت: به گفته بسیاری از اساتید، قدمت خراسان جنوبی به بیش از ۶ هزار سال قبل بر می گردد، لذا همه وظیفه داریم این میراث را حفظ کنیم و پاس بداریم.

دکتر زهرا علیزاده بیرجندی، رئیس کتابخانه مرکزی و مرکز نشر دانشگاه در این مراسم، گفت: گنجینه آثار مکتوب کشور میراث ارزشمندی از علم، هنر، فلسفه، کلام، فقه امور فرهنگی، اجتماعی و دهها موضوع دیگر است که به دلیل کم توجهی و نبود آگاهی در معرض نابودی است.

وی افزود: به منظور حفظ این میراث گرانبقدر، دانشگاه بیرجند به همراه دیگر سازمان‌ها و نهادهای مرتبط مؤسسه‌ای با عنوان «مرکز احیاء و حفظ میراث مکتوب شرق ایران» را تأسیس کرد .

وی با بیان اینکه صیانت از این اندوخته غنی نه تنها یک تکلیف ملی بلکه پاسداری و حراست از میراث بشری است گفت: ثمره این اقدام جز وقوف بر دانش و تجربه پیشینیان، آگاهی بخشی به نسل حاضر و نسل‌های آینده از ذخایر گرانبقدر، تقویت مبانی ملی، بازیابی و بازسازی حلقه‌های مفقود فرهنگ ایرانی و اسلامی خواهد بود . عضو هیات علمی دانشگاه بیرجند، شناسایی و جمع‌آوری آثار مکتوب شامل نسخ خطی، اسناد (وقف‌نامه‌ها، مهرنامه‌ها و قولنامه‌ها)، الواح، مسکوکات و دیگر آثاری که به نوعی میراث مکتوب محسوب می‌شود و نیز بازسازی و احیای آثار براساس آخرین شیوه‌های علمی را از جمله مأموریت‌های اصلی این مرکز ذکر کرد .

دکتر علی‌محمد ولوی عضو هیات علمی دانشگاه الزهراء (س) هم در ارتباط و بیناری با رویداد مهرآب گفت: خراسان جنوبی یکی از با سابقه‌ترین مراکز فرهنگی و تمدنی حوزه فلات ایران است که متأسفانه به لحاظ مطالعات علمی و تحقیقات باستان‌شناختی مظلوم واقع شده است. وی افزود: این استان در مرکز پهنه‌ای قرار دارد که اطراف آن کانون‌های تمدنی مختلف واقع شده، لذا پهنه جغرافیایی که در مرکز تمدن‌های بسیار قدیمی بالاتر از پنج هزار سال فلات ایران قرار گرفته است، نمی‌تواند بدون سابقه ارزشمند و طولانی باشد .

وی اظهار داشت: متأسفانه به اندازه لازم حفاری‌های باستان‌شناسی در خراسان جنوبی انجام نشده اما شواهد تاریخی موجود نشان می‌دهد که تمدن منطقه‌ای این استان از کانون‌های بزرگ تمدنی فلات ایران است که می‌تواند با حوزه تمدنی خوزستان و فارس و سایر تمدن‌ها رقابت کند و یکی از تمدن‌های اصلی فلات ایران محسوب شود .

وی گفت: اما امروز با نوع نگاهی که در دهه‌های اخیر حاکم شده است و آن تأثیرپذیری که از تمدن غربی داشته‌ایم به سمت یک برخورد تهاجمی با طبیعت حرکت کردیم و امروز مسأله آب به یک بحران اساسی نه تنها در منطقه کویری خراسان جنوبی بلکه در کل کشور تبدیل شده است .

دکتر محمدرضا مجیدی رئیس هیأت مدیره انجمن ایرانی همکاری با یونسکو و رئیس باشگاه گردشگری فرهنگی پایدار یونسکو هم در ارتباط و بیناری با بیان اینکه آب از حد یک مسأله فراتر رفته و ایران و جهان را درگیر کرده است گفت: خراسان جنوبی با سرمایه‌های عظیم فرهنگی، اجتماعی، علمی و پیشینه درخشان تاریخی که دارد می‌تواند از بحران آب عبور کند و فلات ایران در جای جای پهنه تمدنی در تاریخ و جغرافیای آسیا خواهد درخشید .

وی با اشاره به پنج اثر ثبت جهانی در خراسان جنوبی گفت: این آثار شامل باغ و عمارت اکبریه بیرجند، بیابان لوت، قنات بلده فردوس، روستای خراشاد (توبافی) در حوزه صنایع دستی و ژئوپارک طبس است که به عنوان پشتوانه به حیات مردم در این استان و شرق ایران کمک می کند .

در ادامه خانم دکتر زهرا علیزاده بیرجندی عضو هیأت علمی دانشگاه بیرجند در خصوص تبیین جایگاه آب در میراث مکتوب و معرفی نسخ خطی مرتبط با تمدن آبی و معالجات آب مطالبی را عنوان کردند.

سپس دکتر عبدالله اسکویی شیروان، رئیس روابط عمومی شرکت مدیریت منابع آب ایران مطالبی در خصوص آگاهی‌رسانی و ارتباطات مشارکتی و کاربست نظریه‌های روابط عمومی در مدیریت آب کشور ارائه نمود. همچنین آقای مهندس خسرو رفیعی، رئیس انجمن روابط عمومی ایران، سخنانی در خصوص لزوم شناخت تاریخ و پیشینه ایران در راستای اهمیت شناخت آینده این کشور مطرح کردند. ایشان در ادامه با اشاره به اهمیت موضوع آب در کشور با توجه به بحران خشکسالی، تأکید کرد که فناوری‌های کاهنده مصرف آب و بحث انتقال آب از سایر کشورها بایستی جدی گرفته شود.

در ادامه خانم دکتر مناسعدی آشتیانی، مسئول کمیته آب و گردشگری کمیسیون گردشگری و کسب و کارهای وابسته اتاق بازرگانی ایران، سخنانی در ارتباط با انواع گردشگری‌های آبی، اهداف توسعه گردشگری آبی در ایران و نقش آن در سند ملی آمایش سرزمین و اقتصاد جوامع محلی ایراد مطرح نمود.

در پایان آقای مهندس هاشم اتفاقی، کارشناس میراث فرهنگی و صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان جنوبی، به موضوع بررسی سازه‌ای قنات فتح‌آباد و پل‌های آب بر سر ترناو بشرویه پرداخت. شمای کلی قنات و وضعیت موجود این قنات و همچنین تاریخچه و سازه‌های مشابه با ترناو از جمله مطالبی بود که توسط ایشان ارائه شد.